

Официалния маршрут за прѣселването е билъ Сливенъ, Бургасъ, пжтя край Месемврия, прохода Дервишъ Иованъ, Варна, Баба-Дагъ.¹⁾ Обаче, нѣкои отъ закъснѣлитъ сж минали прѣзь Чалж-Кавакъ, а други се накачатъ на кораби отъ черноморскитѣ пристанища за Одеса и Кримъ.

Добровски помни когато сливенци отишли въ *Анхиало*. Споредъ разказа на стари селени отъ Сливенско, нѣйдѣ между с. Кашлакою и Стралджа, дѣто се събрали граждани и селени, прѣселницитѣ се разцѣпили: едни заминали отъ тукъ прѣзь Чалж-Кавакъ, а тѣзи които имали много „Гйочъ“ отишле въ Месемврия, дѣто имъ натоварватъ „гйоча“ на гимии. Сливенци помнятъ, че мѣстото, дѣто се събрали между Кашлакою и Стралджа, било при единъ „старъ градъ“. Тѣй или инакъ, главния пжтъ е билъ почти сжщия тоя, прѣзь който дошли и руситѣ подъ Балкана.²⁾

Между тия, които ударили по море за *Кримъ*, е имало доста отъ самия Сливенъ. Това се види и отъ факта, че видниятъ въ Сливенъ търговецъ *Иванчо Желъзковъ* († 1902 г.) е ражданъ въ *Бахче Сарай* (Кримъ), дѣто баща му, родоначалникътъ на текстилната индустрия въ полуострова (*Добри Фабрикаджия*) е билъ врѣменно заселенъ. Това ще се потвърди и отъ биографията на *Х. Мина Пашовъ* Въ стария Кримъ (Левкополь, Таврическа губерния) и до днесъ има българска колония, особено тютюнопроизводци, между които и стари сливенци. Слѣдъ кримската война, когато Бесарабия мина отново въ турски ржцѣ, много отъ заселенитѣ тамъ българи се поселиха въ Кримъ.

Живописецътъ *Добри Пехливановъ*, който сжщо помни прѣселването, разправя, че е имало сливенци и селени отъ Сливенско, които сж странствували чакъ кждѣ Москва.

Венелинъ е посѣтилъ Варна тъкмо прѣзь врѣме когато прѣселенцитѣ стигнали тамъ и пазѣли карантина, тѣй като тогава върлувала силна епидемия.

Както се видѣ, още въ Сливенъ е било рѣшено между българитѣ кой за кждѣ да пжтува и прѣзь кждѣ да минува. Тѣй, че не всички сливенци минаватъ прѣзь *Баба Дагъ* и *Исакча*. Между многото прѣселенци отъ разни краища, Венелинъ срѣщналъ въ Силистра и „Сливенци“.³⁾

¹⁾ Ср. у Селимински: пжтя край морето прѣзь селата; Баня, Бѣларѣка, Фундуклий, Истри-Кюю, гр. Варна, Каварна, Мангалия, Кюстенджа, Баба-Дагъ, Исакча; войскитѣ и народа прѣминаватъ Дунава близо до селата Сатиновъ. II, 33.

²⁾ Ср. разказа на единъ селенинъ отъ *Копаранъ* (Месемврийско): Мсб. VIII, 9.

³⁾ Ср. Мсб. I, 179; Венелинъ, заради възрожд. ново Болг.-словес., Москва, 1838, стр. 35.